

ADVIES INZAKE TEXTIEL SORTEERCENTRUM CIRTEX

Aan : Stichting 2Switch, het Openbaar lichaam op basis van gemeenschappelijke regeling
Avri en het Openbaar lichaam op basis van gemeenschappelijke regeling Werkzaam
Rivierenland
Van : V.V.A. Lipman, E. Sahhar, H.R. Verschuur, A.S. van Woudenberg en J.J.H. Hulshof
Inzake : Avri/Advies Textiel sorteercentrum Cirtex
Dossiernr. : 75307
Datum : 21-06-2021

Geachte heer Brouwer, heer In 't Veld en mevrouw Schouten,

In aansluiting op onze prettige bespreking van 23 maart 2021, ons telefonisch overleg van 31 maart 2021 en jullie aanvullende vragen van 15 april jongstleden treffen jullie hierbij ons advies ten aanzien van de beoogde samenwerking tussen de publiekrechtelijke rechtspersoon Avri (hierna: "Avri"), de publiekrechtelijke rechtspersoon Werkzaam Rivierenland (hierna: "Werkzaam") en stichting 2Switch (hierna: "2Switch") in Textiel sorteercentrum Cirtex (hierna: "Cirtex").

I. Casus

1. In Rivierenland wordt momenteel 1,8 miljoen kilo textiel ingezameld door Avri, dat verhandeld wordt aan een externe partij buiten het werkgebied tegen een vergoeding per kilogram. Deze aanpak staat op het punt om te veranderen, namelijk het behouden van de textiel in het werkgebied om daar te sorteren, te verkopen en te bewerken. Dit op een zodanige wijze dat er sprake is van minimale hoeveelheden textiel restafval ("upcyclen") en minder transportbewegingen.
2. De doelstelling is om dit proces zo duurzaam en inclusief mogelijk te laten verlopen door een mooie samenwerking tot stand te brengen in de keten tussen Avri, Werkzaam en 2Switch. Qua taakverdeling beogen partijen het volgende: Avri zamelt het textiel in en Werkzaam zet werkzoekenden in om het textiel te sorteren. 2Switch levert de benodigde kennis omtrent het sorteerproces en verkoopt vervolgens de goede kwaliteit textiel in haar kringloopwinkels. Partners als Cls Tex en Htex verwerken de mindere kwaliteit textiel weer in nieuwe producten om tot een circulaire textielketen te komen. Het is de bedoeling het circulaire textielsorteercentrum Cirtex te realiseren in de vorm van een vierjarige pilot (2022-2025), met ingang van 1 januari 2022. Het is de bedoeling dat Avri een lening verstrekt voor de financiering van de inrichting en dat het exploitatietekort in de eerste jaren wordt gedekt vanuit de begroting van Werkzaam.

II. Vragen

3. In een notitie van 18 maart 2021 en tijdens ons overleg op 23 maart 2021 hebben jullie de volgende vragen aan ons voorgelegd:
 - (i) Is het mogelijk om als gemeenschappelijke regelingen samen te werken met een stichting zonder dat daar juridische of fiscale risico's mee worden gelopen?
 - (ii) Zo ja: welke aanbestedingsrechtelijke componenten kleven hier aan?
 - (iii) Welke rechtsvorm is het meest voor de hand liggend (korte schets van de voor- en nadelen per rechtsvorm)?
 - (iv) Bieden deze varianten ook de mogelijkheid om in een latere fase ketenpartners aan te haken en-of voor de huidige partners om eruit te stappen?
 - (v) Hoe zou de governance ingericht kunnen worden?
 - (vi) Laten de statuten van 2Switch de mogelijkheid open om te participeren in de beoogde samenwerking?

- (vii) Hoe wordt het personeel ten behoeve van Cirtex gepositioneerd en wat zijn daarvan de gevolgen?
- (viii) Met welke fiscale aspecten dient rekening te worden gehouden?
4. Onze uitwerking – gebaseerd op de genoemde stukken en de gevoerde gesprekken - treffen jullie hieronder aan, op basis van de volgende inhoudsopgave:

Inhoudsopgave

I.	Casus	1
II.	Vragen.....	1
III.	Vooraf	2
IV.	Uitwerking.....	3
Hoofdstuk I: Samenwerking Gemeenschappelijk regelingen met rechtspersoon		3
Voorwaarden deelname rechtspersoon		3
Procedure		3
Hoofdstuk II: Aanbestedings- en staatsteunrechtelijke aspecten		4
Korte beschrijving van de basis van de samenwerking.....		4
Aanbestedingskwesties Cirtex		5
Staatsteunzaken, quick scan		6
Overige kwesties inzake aanbesteding en staatsteun.....		6
Hoofdstuk III: Mogelijke rechtsvormen.....		7
Korte schets voor- en nadelen per rechtsvorm.....		7
Mogelijkheden toe- en uittreden partners.....		9
Mogelijkheid deelname 2Switch op grond van statuten		11
Hoofdstuk IV: Arbeidsrechtelijke aspecten voorgenomen samenwerking.....		11
Het inlenen van uitzendkrachten.....		12
Detacheren		12
Payrolling		12
Arbeidsovereenkomst bepaalde tijd		13
Arbeidsovereenkomst onbepaalde tijd		13
Oproepovereenkomst		13
Hoofdstuk V: Fiscale aspecten		14

III. Vooraf

5. Dit advies is gebaseerd op de volgende stukken:
- "CIRTEX bedrijfsplan op hoofdlijnen 20210416, definitief";
 - "Businessmodel textielsorteercentrum Rivierenland 20210416";
 - "AB voorstel CIRTEX 20210416";
 - "DB voorstel CIRTEX 20210416";
 - "MT voorstel CIRTEX 20210416";
 - "20210317 juridisch vraagstuk CIRTEX concept";
 - "Statuten 2Switch";
 - "Gemeenschappelijke regeling Werkzaak";
 - "Gemeenschappelijke regeling Avri".

6. Zoals besproken hebben wij een externe fiscalist ingeschakeld, de heer Janssen van Konings & Meeuwissen Accountants en Belastingadviseurs, om te adviseren omtrent de fiscale gevolgen van de samenwerking tussen gemeenschappelijke regelingen en private partijen en van de gekozen rechtsvorm. Zijn advies treffen jullie aan als **Bijlage 1**. Zijn conclusie ten aanzien van de fiscale kant van de te kiezen rechtspersoon, is verwerkt in dit advies.
7. Op het aanbestedingsrechtelijke (staatssteunrechtelijke) aspect van dit advies is een "quick scan" op hoofdlijnen uitgevoerd. Er wordt op gewezen dat het een quick scan betreft op basis van beperkte feitenkennis en aannames als beschreven. Er moet een slag om de arm gehouden worden, nu feiten, omstandigheden en vooral de veronderstelde marktbenadering anders kunnen uitpakken dan verondersteld.
8. Voorts benadrukken wij dat weliswaar onderzoek is gedaan naar de mogelijkheid voor Avri en de Werkzaak om deel te nemen in een rechtspersoon (zie hierna onder hoofdstuk I), doch dat wij niet onderzocht hebben of de gemeenschappelijke regelingen van Avri en de Werkzaak integraal worden nageleefd door samenwerking in Cirtex zoals partijen beogen. Desgewenst stellen wij dit nader vast maar wij raden in ieder geval aan "compliant" te handelen gegeven bedoelde gemeenschappelijke regelingen.

IV. Uitwerking

Hoofdstuk I: Samenwerking Gemeenschappelijk regelingen met rechtspersoon

9. Avri en Werkzaak zijn beiden een door verschillende gemeenten ingesteld openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: "Wgr"). Zij bezitten rechtspersoonlijkheid, zodat zij in beginsel bevoegd zijn privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten, waaronder de deelneming in privaatrechtelijke rechtspersonen. Daaraan worden in artikel 31a van de Wgr echter wel twee voorwaarden gesteld.

Voorwaarden deelname rechtspersoon

10. In de eerste plaats dient de gemeenschappelijke regeling te voorzien in de mogelijkheid te besluiten tot deelneming aan privaatrechtelijke rechtspersonen. In de tweede plaats is deelneming in privaatrechtelijke vormen slechts toegestaan indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Fiscale voordelen van een privaatrechtelijke vorm zijn bijvoorbeeld geen dusdanig belang.
11. In artikel 18 van de Gemeenschappelijke Regeling Avri is bepaald dat het algemeen bestuur kan besluiten tot het oprichten van of deelnemen in een besloten of naamloze vennootschap, een stichting, een vereniging, coöperatie of een onderlinge waarborgmaatschappij. Zodoende is voor Avri aan de eerste voorwaarde voldaan, zolang voor één van deze rechtsvormen wordt gekozen.
12. In de Gemeenschappelijke Regeling Werkzaak Rivierenland is in artikel 10 bepaald dat alle taken en bevoegdheden in het kader van deze regeling en de Wgr, welke niet aan het dagelijks bestuur of de voorzitter zijn opgedragen behoren aan het algemeen bestuur. Daarbij is opgemerkt dat deze bevoegdheden aan het dagelijks bestuur kunnen worden gedelegeerd, behalve de bevoegdheid tot het deelnemen van het openbaar lichaam in een andere rechtspersoon. Hoewel iets minder expliciet, is daaruit wel af te leiden dat ook voor Werkzaak aan de eerste voorwaarde wordt voldaan.
13. Gelet op de doelstellingen van beide gemeenschappelijke regelingen enerzijds, en de aanleiding voor de samenwerking met 2Switch, is er geen aanleiding te veronderstellen dat niet zou worden voldaan aan de tweede voorwaarde. De samenwerking is immers ingegeven juist door het daarmee te dienen openbare belang.

Procedure

14. Een besluit tot deelneming dient te worden genomen door het algemeen bestuur van het openbaar lichaam. Deze bevoegdheid is expliciet uitgesloten voor het dagelijks bestuur (art. 33b lid 1 sub d Wgr). Verder dient, voordat tot deelname kan worden besloten, een ontwerp van dat besluit aan de raden van de deelnemende gemeenten te worden gezonden, zodat deze eventuele wensen en bedenkingen daarover kunnen uiten (art. 31a lid 2 Wgr, zgn. 'voorhangprocedure'). Het algemeen bestuur kan deze dan betrekken bij het definitieve besluit.

Conclusie

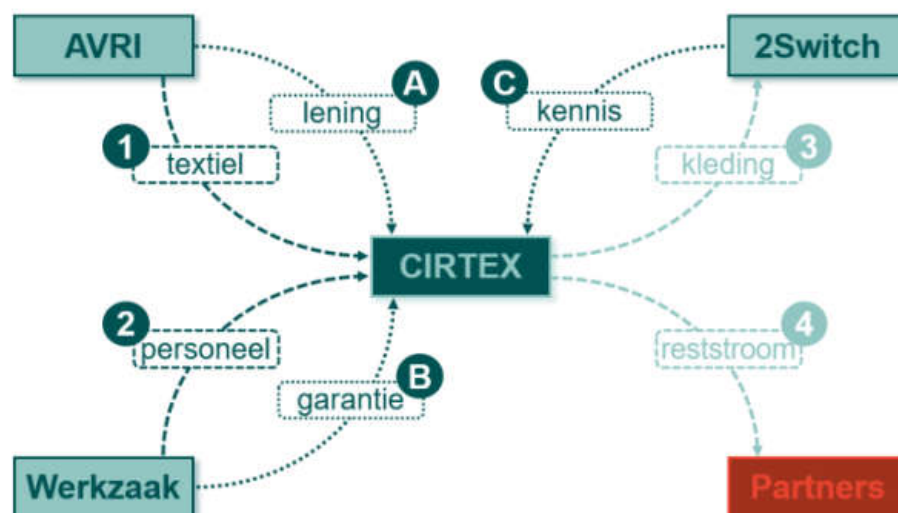
15. Deelname van Avri en Werkzaak enerzijds met 2Switch anderzijds in een privaatrechtelijke rechtsvorm is in beginsel mogelijk. Daarmee zijn geen bijzondere publiekrechtelijke risico's gemoeid. Dit laat echter de gebruikelijke risico's die een samenwerking met zich brengt onverlet, evenals de verantwoordingsplicht van de algemene besturen van Avri en Werkzaak tot raden en colleges.

Hoofdstuk II: Aanbestedings- en staatsteunrechtelijke aspecten

16. Aanbestedende diensten (en ook publiekrechtelijke rechtspersonen zoals Avri en Werkzaak) moeten leveringen, diensten en werken aanbesteden. Dat is het uitgangspunt van de wet en de ter zake doende Europese regels. Omdat Avri en Werkzaak ook aanbestedende diensten zijn en in de beoogde samenwerking doorslaggevende invloed hebben, wordt aangenomen dat Cirtex derhalve ook een aanbestedende dienst is.

Korte beschrijving van de basis van de samenwerking

17. Zoals hierna in hoofdstuk III wordt uiteengezet, is ons advies om de samenwerking vorm te geven in een rechtsvorm met rechtspersoonlijkheid wordt opgericht. De samenwerking wordt aldus verstaan dat de entiteit die ontstaat de sortering en de verkoop van het (door AVRI) ingezamelde textiel gaat verzorgen.
18. Hieronder treffen jullie een schematische weergave van het beoogde business model zoals wij dat begrepen:

19. De veronderstelde feitelijke samenwerking wordt derhalve opgevat als volgt: Avri zamelt het textiel in en verkoopt en levert dit aan de entiteit en krijgt daarvoor een marktconforme vergoeding die de logistieke kosten van inzameling dekt. De entiteit sorteert het textiel vervolgens en verkoopt dit – tegen marktconforme voorwaarden – in de markt. Werkzaak levert – tegen marktconforme tarieven met inachtneming van de gebruikelijke loonkosten(-) en andere subsidies – de werknemers aan de entiteit ten behoeve van het sorteren en de verwerking. Mogelijk dat Avri ook machines – tegen marktconforme tarieven – ter beschikking stelt. 2Switch stelt haar sorteerkennis ter beschikking door

terbeschikkingstelling van mensen en zaken aan de entiteit doordat de desbetreffende functionarissen bij de entiteit in dienst treden (met terugkeergarantie, handhaving van hun normale arbeidsvoorwaarden en voorzieningen etc.) Voorts zal AVRI een krediet verstrekken/ kapitaal verstrekken. Ook hiervan wordt verondersteld dat zulks tegen marktconforme voorwaarden geschiedt. Werkzaak garandeert de afdekking van het exploitatietekort ook zoveel mogelijk "marktconform".

Aanbestedingskwesties Cirtex

20. Basisveronderstelling is dat de levering van ingezameld textiel door Avri aan Cirtex als verkoop tegen marktvoorwaarden niet aanbesteding plichtig is. De aanbestedingsverplichting richt zich hier op specifiek het na inzameling door Avri, verwerken en afzetten van textiel, ingezameld in het kader van de afvalstoffenwetgeving, in de regio. Het eerst verkopen aan Cirtex maar daarna sorteren, verwerken en verkopen van textiel aan derden zal dan de activiteit zijn waarom het gaat. De inzet van gesubsidieerde medewerkers door Werkzaak tegen gebruikelijke marktconforme tarieven is daarvan ook onderdeel. Verondersteld wordt dat betreffende medewerkers bij Cirtex in dienst treden middels arbeidsovereenkomsten. Ook hier is in beginsel geen aanbestedingsplicht aan de orde. Uitgangspunt is verder dat 2Switch haar kennis ter beschikking stelt door de betrokken functionarissen geheel of gedeeltelijk – met inachtneming en handhaving van de arbeidsrechtelijke positie (terugkeergarantie, CAO, Pensioen etc.) – in dienst neemt.
21. Volledigheidshalve: Als Cirtex zelf inkoopt, diensten inkoopt anders dan hiervoor verwoordt, of delen van haar interne proces uitbesteedt, zijn dat – in beginsel – aanbesteding plichtige activiteiten.
22. Overigens bespraken wij nog de mogelijkheid om Avri deel te laten nemen in Cirtex via één van haar kapitaalvennootschappen, Avri Realisatie B.V., doch wij adviseren dat niet te doen omdat (a) in dat geval de deelnemende entiteit (Avri Realisatie B.V.) en de textiel leverende entiteit (Avri) uiteenlopen en (b) dit de nodige aanbestedingsrechtelijke en staatsteunrechtelijke implicaties met zich mee kan brengen. Uitwerking hiervan voert op dit moment te ver.
23. Publieke samenwerking tussen aanbestedende diensten is – in beginsel - zonder aanbesteding mogelijk op basis van artikel 2.24a-c Aanbestedingswet 2012 ("quasi inbesteding", "verticale samenwerking" en "publiek publieke samenwerking"). De eerste conclusie is dat Avri en Werkzaak zouden kunnen samenwerken in dit verband en in beginsel zonder aanbesteding.
24. Dat geldt niet voor de samenwerking met 2Switch. De dienst die 2Switch zou aanbieden, samengevat, is het leveren van kennis en met inbreng van Werkzaak (doen) selecteren, rangschikken en verkopen van het ingezamelde textiel.
25. Men zou – als verdere beschrijving en veronderstelling van de gang van zaken - kunnen redeneren dat Cirtex als entiteit, als het ware de outsourcing is van de textielverwerking na inzameling die Avri nu nog voor eigen rekening organiseert, met als randvoorwaarde dat die verwerking en verkoop zoveel mogelijk in de regio plaatsvindt in het kader van circulariteit en waarbij Werkzaak betrokken is voor de personeelsvoorziening en zonder winstoogmerk. Daarbij is de "win win" dat de werknemers "met afstand tot de arbeidsmarkt" via Werkzaak worden ingezet en zo naar de arbeidsmarkt worden gebracht waarbij dan door het textielsorteren (sterk samengevat) "up cyclen" het uitgangspunt is, in tegenstelling tot "down cyclen". Waarbij er geen "volwassen markt" bestaat voor "hoogwaardig hergebruik" van textiel is.
26. In het verleden werd – in het bijzonder in het kader van afvalverwerking - ervan uitgegaan dat een dergelijke outsourcing / semi privatisering mogelijk is en dat, om een zekere mate van continuïteit te verkrijgen, het meegeven van een initiële opdracht mogelijk was. Op die leer is steeds meer kritiek gekomen in het aanbestedingsrecht en ook zijn er de nodige uitspraken van rechters waarin een onbeperkte meegift of bruidsschat niet is toegestaan. Bovendien is zichtbaar dat, op enig moment als de markt volwassen is (volwassen concurrentie prijzen en voorwaarden zoals in een normale markt) het de bedoeling is dat de

verzelfstandigde entiteit dan ook daadwerkelijk op eigen benen moet kunnen staan en moet kunnen meedingen naar opdrachten voor leveringen, diensten of werken in dit kader. Dit oogmerk zal wel constant moeten worden "meegenomen" bij de toetsing van het "proefproject" kader.

27. Het project wordt als proefproject wordt opgezet voor vier jaar. Dat is gegeven de contouren van het aanbestedingsrecht, verstandig. De beperkte horizon betekent dat de bruidsschatgedachte de samenwerking in beginsel wel mogelijk maakt, maar dan zullen de algemene beginselen van aanbestedingsrecht en faire mededinging wel in acht moeten worden genomen. Gedoeld wordt op het in acht nemen van transparantie, eerlijke mededinging en geen ter beschikkingstelling van als verboden staatsteun aan te merken financiële – en andere bijdragen ten behoeve van Cirtex.

Staatsteunzaken, quick scan

28. AVRI en Werkzaak (maar ook 2 Switch) moeten, zoals hiervoor beschreven, als "Market Operator" ("MEO" in vaktermen) optreden en blijven optreden alsof er op de markt in concurrentie wordt gehandeld. Enige "politieke tarifiering van leveringen en diensten" maar ook het met de (gesubsidieerde kosten) voordelen van Werkzaak commercieel werven van personeelsleden in concurrentie met de markt, leidt tot staatsteundiscussies gegeven het wettelijk kader en wordt dringend afgeraden.
29. Eerlijke mededinging in het licht van de staatssteunproblematiek moet voorts inhouden dat er geen deelnemer van Cirtex is die – niet zijnde een aanbestedende dienst (= 2Switch) - direct of indirect een voordeel toegeschoven krijgt dat deze partij op de markt niet zou krijgen. Dit behoudens vrijstellingen in de staatssteunsfeer. Dit betekent concreet dat alles dat door Cirtex aan 2Switch wordt verkocht, moet worden verkocht tegen marktconforme prijzen.
30. Het MEO principe en de hiervoor weergegeven beschrijving zal onderdeel moeten zijn van de rechtspersoonlijke structuur (afhankelijk van de te kiezen rechtsvorm: in de statuten, ledenovereenkomst of aandeelhoudersovereenkomst) van de entiteit. Indien wordt gekozen voor een coöperatie dan zou Cirtex "leden A en leden B" kunnen krijgen waarbij het lid B niet in de resultaten of de lasten deelt om te voorkomen dat er overheidsgelden indirect ten goede komen van een onderneming (2Switch) respectievelijk te voorkomen dat er een aanbestedingsplicht ontstaat.
31. Dan blijft nog de dekking van het exploitatietekort. Ingeschat wordt dat – gezien het business plan - die dekking door Werkzaak staatsteun oplevert. Mogelijk is er een vrijstelling van toepassing, maar vooralsnog wordt ingeschat dat een mededeling aan de EU Commissie ("notificatie" in vaktermen) nodig is. Gegeven de doorlooptijd daarvan (het schrijven van de mededeling met de uitleg dat het allemaal klopt met aansluitend een aanmelding via een meldpunt en acceptatie) van 6 tot 12 maanden maakt dat hierop wel verder geacteerd moet worden. Met de geaccepteerde melding kan dan overigens transparant worden aangetoond dat alles staatsteunrechtelijk klopt. Met een dergelijke melding zou ook aan de geldende transparantie eis kunnen worden voldaan. Geadviseerd wordt actie te nemen en een "notificatie" voor te bereiden en in te dienen.

Overige kwesties inzake aanbesteding en staatsteun

(concurrent maakt bezwaar, aanbesteden deelneming entiteit, ESF/EFRO subsidies, publiciteit)

32. Niet uitgesloten is dat een concurrent in de markt, bezwaar maakt tegen de gang van zaken en al dan niet in kort geding zal eisen dat deze situatie waarbij niet is aanbesteed, ongedaan moet worden gemaakt. Het is op voorhand zeer moeilijk om in te schatten wat de proceskansen van een dergelijke marktpartij zijn. Het is zeker niet uitgesloten dat deze marktpartij gelijk gaat krijgen. Anderzijds; als tegenargument geldt dat altijd een redelijke overgangstermijn dient te worden gegund om de zaken te keren zodanig dat zij weer in overeenstemming zijn met de alsdan geldende regel op basis van een rechterlijke uitspraak. Bovendien dienen daarbij de belangen van de betrokkenen (waaronder de cliënten van 2Switch c.q. Werkzaak en Avri) ook in aanmerking te worden genomen. En tenslotte gaat het om een beperkte tijd/horizon alsmede een opzet met inachtneming van "de tucht van de

markt" als proefproject. Het geheel overziende is hier de conclusie dat dit een aanvaardbaar risico oplevert.

33. Simpel gezegd: de samenwerking met 2Switch dient zodanig te worden vormgegeven dat deze, in het geval van een beslissing van een rechter dat die samenwerking niet is toegestaan, met een redelijke overgangstermijn kan worden beëindigd. Daarnaast is het wel zaak dat indien het samenwerkingsverband wordt gefinancierd/middelen ter beschikking worden gesteld, daarvoor zakelijke voorwaarden gelden, want anders zou sprake kunnen zijn van verboden staatssteun. Dat geldt ook voor alle overige afspraken die het samenwerkingsverband maakt zowel intern als extern. De voorwaarden dienen altijd te voldoen, uiteindelijk, aan marktvoorwaarden.
34. Daarbij geldt dat een plaats in de samenwerking, op zich genomen ook zou kunnen worden aanbesteed. In die aanbesteding zouden marktpartijen kunnen worden uitgenodigd om voorstellen te doen die voldoen aan de uitvraag. Vooralsnog lijkt dat niet erg efficiënt en niet de beoogde voordelen (volgens businessplan) op te leveren.
35. Verder is uit de plannen (businessplan o.a.) zichtbaar dat er gebruik zou worden gemaakt van onder andere ESF en EFRO en andere subsidies. Welke exact is niet getoetst en maakt dan ook geen onderdeel uit van dit advies. Wel geldt dat er subsidieregels zijn die specifieke eisen stellen aan het al dan niet aanbesteden respectievelijk (staats)steun en het financieren van exploitatietekorten. Geadviseerd wordt dat eerst intern in beeld te brengen en, zo nodig, bij verdere opzet en advisering aan de orde te stellen.
36. Als laatste punt: publiciteit. Het is verstandig een plan te ontwikkelen, op korte termijn, waarmee aan de markt en aan het publiek wordt getoond hoe er wordt gewerkt. Al was het slechts om te voorkomen dat via WOB verzoeken de pers en/of de markt er achter moet komen hoe het werkt met als mogelijk ongewenst gevolg allerlei discussies over aanbesteden en/of staatssteun.

Conclusie

- a) Gedurende een beperkte periode kan het samenwerkingsverband Cirtex worden aangegaan mits aanbestedingsproof en niet concurrentieverstorend ingericht.
- b) Gedurende die periode zouden ook partners kunnen worden toegevoegd onder dezelfde randvoorwaarden als hiervoor aangegeven voor 2Switch.
- c) De beëindiging van de samenwerking moet op voorhand worden beschreven in de daartoe strekkende overeenkomsten zodanig dat deze kan plaatsvinden als achteraf blijkt dat niet aan de uitgangspunten van het aanbestedingsrecht/mededingingsrecht wordt voldaan.
- d) Een aanbesteding van een plaats om deel te nemen in de PPS Cirtex, is – in een later stadium (volwassen markt) zeer wel mogelijk. De voorwaarden kunnen zo worden ingevuld dat aan alle eisen en uitgangspunten wordt voldaan die gewenst zijn.
- e) Ten aanzien van dekking van het exploitatietekort zal hoogstwaarschijnlijk een staatssteunmelding moeten worden gedaan. Gelet op de doorlooptijden is het zaak dit op korte termijn op te pakken.

Hoofdstuk III: Mogelijke rechtsvormen

Korte schets voor- en nadelen per rechtsvorm

37. Wij spraken tijdens onze bespreking op 23 maart 2021 kort over de noodzaak van een rechtsvorm voor de samenwerking. Een mogelijkheid is om de samenwerking tussen Avri, Werkzaak en 2Switch contractueel vorm te geven middels een samenwerkingsovereenkomst waarin de contractuele rechten en verplichtingen van partijen over en weer worden vastgelegd, maar dat raden wij af. Ten eerste omdat dat deelname aan het rechtsverkeer voor Cirtex bemoeilijkt, mede omdat voor derden mogelijk onduidelijk is met welke entiteit

zij te maken hebben. Ten tweede omdat het risico bestaat dat partijen feitelijk een personenvennootschap vormen met alle aansprakelijkheidsrisico's van dien. Zo geldt voor de maatschap dat de maten ieder voor een gelijk deel aansprakelijk zijn voor schulden die namens de maatschap worden aangegaan. Een nog verdergaande aansprakelijkheid geldt bij de vennootschap onder firma, omdat daar een hoofdelijke aansprakelijkheid van de vennoten geldt. Reeds om die reden zijn overigens ook een maatschap en vennootschap onder firma af te raden.¹

38. Aansprakelijkheid van de samenwerkende partijen kan in verregaande mate worden beperkt door een rechtsvorm met rechtspersoonlijkheid te kiezen. Wij adviseren om die reden een rechtspersoon op te richten. De verschillende mogelijke rechtspersonen zijn: de besloten vennootschap, de naamloze vennootschap, de coöperatie en onderlinge waarborgmaatschappij, de stichting en de vereniging. Zoals hiervoor in hoofdstuk I is uiteengezet, bieden de gemeenschappelijke regelingen van Avri en Werkzaak ruimte voor oprichting van en deelname in een rechtspersoon. Hieronder treffen jullie een korte beschrijving per rechtsvorm.

Besloten vennootschap/naamloze vennootschap

39. Het kapitaal van besloten vennootschappen en naamloze vennootschappen is verdeeld in aandelen. De macht ligt uiteindelijk bij de algemene vergadering, zij zijn in wezen de 'eigenaren' van de vennootschap. Bij de besloten vennootschap bepaalt het bestuur het dagelijkse beleid. Voor een aantal beslissingen moeten de bestuurders goedkeuring ophalen bij de algemene vergadering. Het grootste verschil tussen de besloten vennootschap en de naamloze vennootschap is dat aandelen in de naamloze vennootschap in beginsel vrij verhandelbaar zijn. Een besloten vennootschap kent daarentegen een meer besloten vorm van samenwerking, die de vrije verhandelbaarheid van aandelen juist aan banden legt. Reeds daarom ligt een besloten vennootschap eerder voor de hand dan een naamloze vennootschap. Verder geldt een minimum kapitaalvereiste bij de naamloze vennootschap (EUR 45.000,00) terwijl een besloten vennootschap al met EUR 0,01 kan worden opgericht.

Coöperatie en onderlinge waarborgmaatschappij

40. De coöperatie is een rechtsvorm voor partijen die wensen samen te werken voor een collectief doel op zakelijke basis. De leden van de coöperatie bundelen hun krachten om een gezamenlijk doel te bereiken waar de individuele leden belang bij hebben. Een belangrijk voordeel van de coöperatie ten opzichte van de besloten vennootschap is dat de uit- en toetreding van leden relatief gemakkelijk gaat. Aandelen in een besloten vennootschap moeten bij notariële akte worden overgedragen, terwijl leden van een coöperatie hun lidmaatschap onderhands kunnen opzeggen. Daar is dus geen notaris voor nodig. Ook niet voor de toetreding. Een ander bijkomend voordeel is dat – indien partijen winst willen delen – winst relatief flexibel gedeeld kan worden. Waar bij de besloten vennootschap winst in beginsel wordt gedeeld naar rato van aandelenbelang, kan winst bij de coöperatie op andere wijze worden gedeeld, bijvoorbeeld naar rato van ieders inbreng/afname. Verder kan bij de coöperatie – net als bij de besloten vennootschap – privé aansprakelijkheid van de leden worden uitgesloten. Bij de coöperatie bepaalt het bestuur van de coöperatie het dagelijkse beleid, de leden zijn winstgerechtigd en uit dien hoofde dus 'eigenaar'.

Vereniging

41. Grosso modo zijn de coöperatie en de vereniging identiek, met als belangrijkste verschillen dat de coöperatie een winstoogmerk mag hebben en de coöperatie overeenkomsten aangaat met de leden. Een vereniging ligt meer voor de hand indien partijen geen winstoogmerk hebben en de samenwerking een meer maatschappelijk dan economisch karakter heeft.

Stichting

42. De stichting is de meest voor de hand liggende rechtsvorm indien partijen een bepaald maatschappelijk, sociaal of ideëel doel wensen te realiseren. Dit sluit op zich aan bij de doelstelling van Cirtex, maar het belangrijkste nadeel is dat voor stichtingen – net als voor de vereniging – een verbod van winstuitkering geldt. Mochten partijen de mogelijkheid van

¹ Voor de commanditaire vennootschap geldt dat de beherende vennoten volledig aansprakelijk zijn, de commanditaire vennoten beperkt. Deze rechtsvorm laten wij hier verder rusten, omdat deze in de samenwerking tussen Avri, Werkzaak en 2Switch niet voor de hand ligt.

winstuitkering in de toekomst open willen laten, dan is een stichting minder voor de hand liggend. Verder heeft een stichting primair maar één orgaan, namelijk een bestuur. Voorts gelden voor de stichting in beginsel strenge regels voor beloning van de bestuurders van de stichting.

43. Hieronder treffen jullie een schematisch overzicht van de rechtsvormen zoals hierboven omschreven:

	Besloten vennootschap	Naamloze vennootschap	Coöperatie	Stichting
Oprichting	Bij notariële akte	Bij notariële akte	Bij notariële akte	Bij notariële akte
Kapitaalvereiste	€ 0,01	€ 45.000	Geen	Geen
Bestuur	Directie	Directie	Bestuur	Bestuur
Andere organen	Aandeelhouders, evt. Raad van Commissarissen	Aandeelhouders, evt. Raad van Commissarissen	Ledenraad, eventueel Raad van Commissarissen	Geen, eventueel raad van toezicht
Aansprakelijkheid	Bestuur (bij onbehoorlijk bestuur of bij onterechte uitkering aan aandeelhouders)	Bestuur (bij onbehoorlijk bestuur)	Leden wettelijke aansprakelijkheid geheel. Beperkte aansprakelijkheid beperkt. Uitgesloten aansprakelijkheid niet. Bestuur (bij onbehoorlijk bestuur)	Bestuur (bij onbehoorlijk bestuur)
Belastingen	Vennootschapsbelasting, inkomstenbelasting over salaris directie en over dividend	Vennootschapsbelasting, inkomstenbelasting over salaris directie en over dividend	Vennootschapsbelasting, inkomstenbelasting over winst-uitkeringen	Beperkte vennootschapsbelastingplicht. Wél bij drijven onderneming.
Verplicht om UBO's (uiteindelijk belanghebbenden van een organisatie) in te schrijven?	Ja, een niet-beursgenoteerde bv moet UBO's inschrijven	Ja, een niet-beursgenoteerde nv moet UBO's inschrijven	Ja, een coöperatie moet UBO's inschrijven	Ja, een stichting moet UBO's inschrijven

Mogelijkheden toe- en uittreden partners

44. In alle rechtsvormen is het mogelijk om nieuwe partners te laten toetreden en huidige partners te laten uittreden.
45. Voor de besloten vennootschap geldt dat daar wel een notaris bij betrokken moet worden, omdat aandelen alleen bij notariële akte kunnen worden overgedragen. Hier schuilt een belangrijk voordeel van de coöperatie en de vereniging ten opzichte van de besloten vennootschap, omdat de toe- en uittreding onderhands – dus niet via de notaris – kan worden geregeld. De wijze van en de voorwaarden voor uittreding voor de coöperatie worden in (a) de statuten van de coöperatie en (b) een ledenovereenkomst tussen de coöperatie en de leden geregeld. Voor de vereniging wordt dit enkel in de statuten van de vereniging geregeld. Voor de stichting geldt dat partijen in beginsel toe- en uittreden via het statutair bestuur. De regeling daarvoor is vastgelegd in de statuten van een stichting.

Inrichting governance

46. Indien de wens is om (a) onder een gemeenschappelijke naam naar buiten te treden, (b) nieuwe partners gemakkelijk toe- en uit laten treden, (c) de mogelijkheid van winstuitkering open te houden voor de toekomst en (d) ten behoeve van beperking van de civielrechtelijke aansprakelijkheid is ons advies een rechtsvorm met rechtspersoonlijkheid te kiezen. De meest voor de hand liggende rechtsvormen zijn onzes inziens de coöperatie U.A. (uitsluiting van aansprakelijkheid van de leden) of een besloten vennootschap.

47. Voor wat betreft de governance van beide varianten, het volgende.

- Coöperatie-variant.

In de coöperatie-variant zijn bij aanvang zowel Avri, 2Switch als Werkzaak leden en nemen zij zitting in het bestuur. Alle drie de partijen willen – zo begrijpen wij – immers invloed op het dagelijkse beleid. De contractuele rechten en verplichtingen van Avri, 2Switch en Werkzaak worden in een ledenovereenkomst tussen deze partijen en de coöperatie vastgelegd. De winstgerechtigdheid en zeggenschap kan onderling ook worden vastgesteld, daaraan zijn in beginsel geen beperkingen verbonden. Zaken als doelstelling van de coöperatie, financiering, besluitvorming, aantal leden in het bestuur worden vastgelegd in de statuten van de coöperatie. Ter waarborging van de doelstellingen van Cirtex kan het raadzaam zijn om Avri, 2Switch en Werkzaak na hun exit zitting te laten nemen in een raad van commissarissen. Dat orgaan houdt toezicht op het bestuur. Leden van de raad van commissarissen hoeven geen lid te zijn.

- Besloten vennootschap-variant.

In de besloten vennootschap-variant zijn Avri, 2Switch en Werkzaak eveneens bij aanvang af bestuurders. Zij zijn voorts aandeelhouder. De aandelenverhouding kan onderling bepaald worden. Belangrijk om te weten is dat de aandelenverhouding in beginsel van belang is voor de mate van zeggenschap en winstrecht, hoe meer aandelen des te meer een aandeelhouder te zeggen heeft en des te groter de aanspraak is op winst. Hier kan overigens van worden afgeweken middels stemrecht- en/of winstrechtloze aandelen. De afspraken onderling die partijen liever niet publiekelijk bekend maken worden vastgelegd in een aandeelhoudersovereenkomst. Zaken als doelstelling van de coöperatie, financiering, besluitvorming, aantal leden in het bestuur worden vastgelegd in de statuten van de besloten vennootschap. Ter waarborging van de ideële doelstellingen van Cirtex op langere termijn kan het raadzaam zijn om Avri, 2Switch en Werkzaak een prioriteitsaandeel te laten nemen. Dit wordt ook wel een 'golden share' genoemd. Aan zo'n prioriteitsaandeel zit doorgaans geen winstrecht, maar juist zeggenschap over bepaalde vast omlijnde zaken (bijvoorbeeld over de doelstelling van Cirtex en de wijze waarop Cirtex in de markt wordt gezet). Op die manier houden Avri, 2Switch en Werkzaak altijd een zekere vorm van zeggenschap over de identiteit van Cirtex, ook nadat zij al zijn uitgetreden. Een andere mogelijkheid is om Avri, 2Switch en Werkzaak een toezichthoudende functie te laten bekleden door zitting te nemen in de raad van commissarissen. Leden van de raad van commissarissen hoeven geen aandeelhouder te zijn.

48. Indien de wens is om juist geen winstoogmerk te hebben, bijvoorbeeld met het oog op de aanbestedingsrechtelijke componenten van de samenwerking, dan zijn de meest voor de hand liggende rechtsvormen de stichting en de vereniging.

49. Voor wat betreft de governance van beide varianten, het volgende.

- Stichting-variant.

Bij aanvang nemen Avri, Werkzaak en 2Switch zitting in het bestuur van de stichting. Zij bepalen het beleid en de gang van zaken van de stichting. Omdat de stichting, in tegenstelling tot de vereniging en de besloten vennootschap geen (leden)vergadering kent, is het bestuur in beginsel het orgaan met de meeste zeggenschap. Ter waarborging van het behalen van de doelen van de stichting, kan het raadzaam zijn om een toezichthoudend orgaan in het leven te roepen. Dat is bij de stichting de raad van toezicht. De raad van toezicht kent nauwelijks wettelijke basis, zodat de

bevoegdheden van de raad van toezicht deugdelijk en voldoende gedetailleerd in de statuten moeten worden vastgelegd. Is de behoefte om wel invloed te hebben op de samenstelling van het bestuur, maar geen zitting te nemen in een toezichthoudend orgaan, dan is er de mogelijkheid om statutair vast te leggen dat Avri, Werkzaak en/of 2Switch benoemings- en ontslagrechten hebben voor leden van het bestuur van de stichting.

- Vereniging-variant.

Evenals bij de coöperatie zijn bij aanvang zowel Avri, 2Switch als Werkzaak leden en nemen zij zitting in het bestuur. De interne regels over besluitvorming, financiering, opzegging van het lidmaatschap en dergelijke worden vastgelegd in de statuten. Ter waarborging van de doelstellingen van de vereniging kan een toezichthoudend orgaan in het leven geroepen worden. Dat is bij een vereniging de raad van toezicht. Net als bij de stichting kent de raad van toezicht nauwelijks wettelijke basis, zodat de bevoegdheden van de raad van toezicht deugdelijk en voldoende gedetailleerd in de statuten moeten worden vastgelegd. Is de behoefte om wel invloed te hebben op de samenstelling van het bestuur, maar geen zitting te nemen in een toezichthoudend orgaan, dan is er – net als voor de stichting – de mogelijkheid om statutair vast te leggen dat Avri, Werkzaak en/of 2Switch benoemings- en ontslagrechten hebben voor leden van het bestuur van de vereniging.

Mogelijkheid deelname 2Switch op grond van statuten

50. Onzes inziens laten de statuten van 2Switch d.d. 31 december 2019 de ruimte om te participeren in Cirtex, omdat dit past binnen de in artikel 2.1 en 2.2 vastgelegde doelomschrijving. Punt van aandacht is wel dat, indien Cirtex winst realiseert, eventueel gegenereerde winst wordt aangewend ten behoeve van de doelen die 2Switch beoogt te verwezenlijken.

Conclusie

51. Voor de samenwerkingsvorm adviseren wij een rechtsvorm te kiezen met rechtspersoonlijkheid. Op die manier wordt de mogelijke aansprakelijkheid van de participanten zoveel mogelijk beperkt. Welke rechtspersoon wordt gekozen is met name afhankelijk van de vraag of partijen winstuitkering wenselijk achten en hoe belangrijk een flexibele toe- en uittreding voor hen is. Is winstuitkering wenselijk, dan ligt een coöperatie of een besloten vennootschap voor de hand. Zo niet, dan ligt een vereniging of stichting meer voor de hand. Voor de toe- en uittreding van partners geldt dat de notaris niet nodig is bij coöperaties, stichtingen en verenigingen, wel bij besloten vennootschappen. Voor wat betreft de governance geldt voor alle vier de rechtspersonen dat de interne verdeling van rechten en verplichtingen vrij flexibel kan worden ingericht. Van belang is in het achterhoofd te houden dat de stichting primair één orgaan heeft, terwijl de besloten vennootschap, coöperatie en vereniging een extra orgaan kent waar het bestuur verantwoording aan aflegt. De statuten van 2Switch laten onzes inziens ruimte om te participeren in Cirtex. Ook vanuit fiscaal oogpunt bezien ligt samenwerking in de vorm van een rechtspersoon voor de hand, in welk verband wij verwijzen naar het advies van de heer Janssen.

Hoofdstuk IV: Arbeidsrechtelijke aspecten voorgenomen samenwerking

52. Wij hebben begrepen dat het de bedoeling is dat Werkzaak Rivierenland (hierna: 'Werkzaak') personeel gaat verzorgen voor het textielsorteercentrum Cirtex.
53. In beginsel zijn er twee mogelijkheden voor het inzetten van personeel door Werkzaak. De eerste mogelijkheid is dat de werknemers bij Werkzaak in dienst blijven en dat Werkzaak de werknemers ter beschikking stelt ten behoeve van Cirtex (i). De tweede mogelijkheid is dat de nieuw op te richten rechtspersoon voor de samenwerking Cirtex de door Werkzaak geworven personeelsleden zelf in dienst neemt (ii). Beide opties worden hierna (kort) uitgewerkt.

(i) Inlenen personeel Werkzaak

Het inlenen van uitzendkrachten

54. Een uitzendovereenkomst is een arbeidsovereenkomst waarbij de werknemer door de werkgever (i.c. Werkzaak) in het kader van de uitoefening van zijn beroep of bedrijf ter beschikking wordt gesteld aan een derde (de inlener) om krachtens een door deze aan de werkgever verstrekte opdracht arbeid te verrichten onder toezicht en leiding van de derde. Bij een uitzendovereenkomst zijn dus drie partijen betrokken: 1) de werkgever die beroepsmatig personeel ter beschikking stelt, in deze situatie Werkzaak, ook wel de uitlener genoemd, 2) de werknemer die de arbeid verricht en 3) de derde partij, de inlener, in deze situatie Cirtex, onder wiens leiding en toezicht de werknemer/werknemers zijn/hun werkzaamheden verricht(en).
55. De voordelen van het inlenen van uitzendkrachten zijn dat hiermee snel tijdelijk personeel kan worden gevonden, ook voor kortlopende opdrachten, waarbij de risico's van loondoorbetaling bij ziekte evenals de administratieve lasten zoals de loonadministratie, bij de uitlener liggen. Tussen de inlener en de werknemer bestaat immers geen (arbeids-)overeenkomst. Er is slechts sprake van een feitelijke verhouding. Wel zullen de loonkosten voor deze uitzendkracht hoger liggen, aangezien de uitlener een opslag zal rekenen voor deze kosten (denk ook aan de transitievergoeding bij een beëindiging van de opdracht etc.) en dat dit veel kostbaarder is dan het rechtstreeks in dienst nemen van personeel. Je betaalt simpelweg voor de flexibiliteit van de arbeid.

Detacheren

56. Bij detachering worden, net zoals bij uitzenden, flexibele arbeidskrachten aan een inlenende organisatie ter beschikking gesteld, maar het biedt meer zekerheid voor zowel de flexibele arbeidskracht als voor de inlenende organisatie: de flexibele arbeidskracht heeft in dit geval een arbeidsovereenkomst (geen uitzendovereenkomst) met de uitlenende partij en de inlenende partij zal doorgaans gedurende lange(-re) tijd aanspraak kunnen maken op inzet van dezelfde persoon/personen.

Payrolling

57. In tegenstelling tot bij uitzending, wordt de werknemer bij payrolling geworven door de organisatie (Cirtex) waar hij aan de slag gaat, maar wordt een payrollbedrijf als tussenschakel ingezet met wie de werknemer formeel de arbeidsovereenkomst aangaat. Vervolgens stelt het payrollbedrijf de werknemer exclusief ter beschikking aan de organisatie die de werknemer van werk voorziet.
58. Dat klinkt misschien aantrekkelijk, maar door de inwerkingtreding van de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) vanaf 1 januari 2020 zijn organisaties minder snel geneigd om voor payrolling te kiezen. Werknemers die in dienst zijn bij een payrollbedrijf krijgen nu namelijk dezelfde arbeidsvoorwaarden en ontslagbescherming als werknemers die rechtstreeks in dienst zijn bij de werkgever. Te denken valt hierbij aan het salaris, vakantiegeld, bonussen en een dertiende maand. Dit heeft tot gevolg dat organisaties nu meer moet gaan betalen voor payrollwerknemers dan voorheen en dat dezelfde ontslagbescherming voor de payrollwerknemers geldt. Daardoor biedt payrolling weinig tot geen voordelen meer ten opzichte van uitzending/detachering.

(ii) In dienst nemen personeel bij Cirtex

59. De tweede optie is om het door Werkzaak geworven personeel rechtstreeks in dienst te nemen. Ervan uitgaande dat er dan geen sprake is van opvolgend werkgeverschap door Cirtex, kunnen de werknemers in eerste instantie op flexibele basis aan het werk gaan – indien gewenst. Denk hierbij aan arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd of zogenaamde oproepovereenkomsten (nuluren). Van belang is dat bij een beëindiging of het niet verlengen van de arbeids- of oproepovereenkomst op initiatief van de werkgever een transitievergoeding verschuldigd is aan de werknemer (1/3 bruto all-in maandloon per gewerkt dienstjaar) en de overeenkomsten niet eenzijdig tussentijds door de werkgever kunnen worden beëindigd zonder preventieve toets door het UWV of de kantonrechter. Dat is

anders als de werknemer de werkgever een dringende reden geeft voor ontslag op staande voet of de overeenkomst in de proeftijd wordt opgezegd.

60. De verschillende arbeidsovereenkomsten worden hierna toegelicht.

Arbeidsovereenkomst bepaalde tijd

61. Als een werkgever slechts voor een bepaalde periode een arbeidsrelatie wenst aan te gaan, dan kan een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd worden overeengekomen. Meestal bevat een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd een concrete einddatum. Dat heeft tot gevolg dat de overeenkomst op die datum van rechtswege eindigt, zonder dat daartoe opzegging is vereist. De werkgever is echter wel verplicht om de werknemer uiterlijk een maand voordat zijn tijdelijke arbeidsovereenkomst van rechtswege eindigt, schriftelijk te informeren over het feit of zijn arbeidsovereenkomst zal worden voortgezet, en zo ja onder welke voorwaarden. Dat geldt overigens alleen wanneer in de arbeidsovereenkomst een concrete einddatum is opgenomen en de arbeidsovereenkomst is aangegaan voor een langere periode dan zes maanden. Doet een werkgever dat niet, dan ben is aan de werknemer een aanzegvergoeding verschuldigd ter hoogte van één bruto maandsalaris.
62. Het grote voordeel van een tijdelijke arbeidsovereenkomst is dat dit werkgevers de mogelijkheid biedt om het functioneren van de werknemer in de dagelijkse praktijk te beoordelen zonder direct voor langere tijd aan de werknemer te zijn gebonden. Daarnaast kunnen werkgevers met het sluiten van tijdelijke arbeidsovereenkomsten eenvoudig voorzien in hun arbeidsbehoefte als niet duidelijk is of een toename in de hoeveelheid werk structureel is.

Arbeidsovereenkomst onbepaalde tijd

63. Tegenover de arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd staat de arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd. In deze arbeidsovereenkomst is geen einddatum overeengekomen. Hoewel organisaties sommige werknemers graag voor een langere periode aan zich willen binden, kleeft er een groot nadeel aan een vast contract. Een vast contract kan namelijk niet zomaar worden beëindigd. In principe is daarvoor of toestemming van het UWV nodig, of moet de kantonrechter de arbeidsovereenkomst ontbinden. Veel werkgevers bieden nieuwe werknemers daarom vaak eerst een tijdelijke arbeidsovereenkomst aan.

Oproepovereenkomst

64. Oproepovereenkomsten bieden werkgevers veel flexibiliteit en vormen een geschikt middel om te voorzien in een tijdelijke arbeidsbehoefte tijdens piekperiodes of tijdelijke afwezigheid van vast personeel. Het nulurencontract en het min-maxcontract zijn de twee meest voorkomende varianten van oproepovereenkomsten. Deze kunnen zowel voor bepaalde als voor onbepaalde tijd worden aangegaan. Kenmerkend voor deze contracten is dat met de werknemer geen vaste arbeidsomvang en geen vaste werktijden worden overeengekomen. De arbeidsduur en de werktijden worden per oproep vastgesteld, en de werknemer krijgt in de regel per gewerkt uur betaald. Met de inwerkingtreding van de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) op 1 januari 2020 is de flexibiliteit voor werkgevers wel enigszins afgenomen. Na één jaar ben is een werkgever nu immers verplicht om werknemers met een nulurencontract een vaste urenomvang aan te bieden. De urenomvang die een werkgever minimaal aan moet bieden is het aantal uren dat de werknemer gedurende de laatste 12 maanden gemiddeld per week heeft gewerkt.

Conclusie

65. In het kader van de voorgenomen samenwerking zal moeten worden nagaan welke manier van het inzetten van personeel de voorkeur heeft. Als er wordt gekozen voor het inlenen van personeel van Werkzaak, dan raden wij aan om te kiezen voor de vorm 'detachering'. Dat past ook bij de werkwijze van Werkzaak (zij detacheren vaker personeel). Uitzending lijkt eerder geschikt voor het tijdelijk opvangen van piekperiodes en/of uitval van personeel door ziekte. Met name ook omdat uitzending (nog) kostbaarder is dan detachering. Er wordt

betaald voor de mate van flexibiliteit. Wellicht is een combinatie van deze opties ook mogelijk.

66. Als het personeel rechtstreeks in dienst wordt genomen, dan raden wij aan zoveel mogelijk te beginnen met tijdelijke arbeidsovereenkomsten, zodat eerst een beeld kan worden gevormd van het functioneren van het personeel en kan worden bepaald hoeveel personeel daadwerkelijk nodig is voor dit project. Houdt dus wel rekening met de ontslagbescherming van het personeel. Ook is het aantal tijdelijke arbeidsovereenkomsten niet onbeperkt. Vanaf 1 januari 2020 kan een werkgever met een werknemer drie tijdelijke contracten sluiten in een periode van maximaal 36 maanden.

Hoofdstuk V: Fiscale aspecten

67. Voor wat betreft het fiscale advies verwijzen wij jullie naar het bijgevoegde memo van de heer Janssen van Konings & Meeuwissen.
68. Uiteraard zijn wij bereikbaar voor eventuele aanvullende vragen.

Met vriendelijke groet,

V.V.A. Lipman
E. Sahhar
J.J.H. Hulshof
H.R. Verschuur
A.S. van Woudenberg